

نگاه

تأملی در پاسخ مرکز پژوهش‌های مجلس

سام غفارزاده

مرکز پژوهش‌های مجلس با ارسال پاسخی به مطلب «شورای نگهبان ابهامات طرح نرخ سود را برطرف کند» به برخی از پرسش‌های ۱۶ گانه این مطلب پاسخ داده است. حضور برخی اهالی مطبوعات در مرکز پژوهش‌ها و ریاست دکتر احمد توکلی مدیر مسئول روزنامه فردا که یکی از موثر ترین و حرفه‌ای ترین ژورنال‌ها و روزنامه‌های تاریخ مطبوعات ایران است، گفت و شنود کتبی با این مرکز را انگیزه می‌بخشد. حال بر این جوابیه تأملی کوتاه جایز است.

۱- ابهامات طرح شده در مطلب چاپ شده شرق به طور شفاف در سایت مرکز پاسخ داده نشده است.

۲- هدف «اقتصادی کردن سرمایه‌گذاری تولیدی در داخل کشور» بسیار هدف مبارک و میمونی است. اما نقدی که بر نمایندگان محترم مجلس هفتم و دکتر احمد توکلی نماینده اصولگرا، مصمم، فعال و پرتلاش این مجلس وارد است نحوه و چگونگی نیل به این هدف است. برای مثال مواردی در جوابیه مرکز پژوهش‌های مجلس آمده است: «داخلت در قراردادهای خارجی دولت به نفع شرکت‌های داخلی، تلاش برای کاستن از هزینه‌های جاری دولت، جلوگیری از افزایش قیمت ۹ قلم کالا و خدمات، افزایش تعرفه واردات برخی کالاها...».

پرسش و انتقاد این است که آیا دخالت مجلس در قراردادهایی مثل ترسک و تاو به اقتصاد آسیب رساند؟ سرمایه‌گذاری تولیدی بدل شده است؟

اگر ترسک سل به روال خود جلو می‌رفت از پاییز سال قبل سیم‌کارت‌های ۱۲۰ هزار تومانی اپراتور دوم موبایل به بازار آمده بود. هزینه‌های دولت در کدام سال از ستواتی که مجلس هفتم بودجه دولت را تصویب کرده کاهش یافته است.

ثبات قیمت ۹ قلم کالا و خدمات دولتی کجا به کاهش تورم انجامیده است. حتی تورمی که بانک مرکزی اعلام کرده از تورم مصوب برنامه چهارم نیز در حال پیشی گرفتن است. تعرفه واردات هم در بسیاری از کالاهای مصرفی کم نشده و ایران به بهشت واردکنندگان تبدیل شده است. اتفاقاً رقم بی سابقه ۴۰ میلیارد دلاری واردات نشان از غیراقتصادی شدن سرمایه‌گذاری تولیدی دارد.

۳- همچنین کاهش نرخ سود تسهیلات بانکی که برای اقتصاد مبارک است به شیوه مصوبه مجلس مورد نقد قرار دارد. زیرا با روش دستوری نمی‌توان با کاهش نرخ سود، سرمایه‌گذاری تولیدی را اقتصادی کرد. معضلات و نقایص نظام بانکی یک شبه و با یک بخشنامه حل شدنی نیست و اصلاح ساختار می‌تست.

عدم بهره‌وری بحق مورد اشاره مرکز پژوهش‌ها در سیستم بانکی ناشی از نرخ سود بالا نیست که با کاهش آن سیستم کارا شود. ناکارایی ساختاری و محصول بوروکراسی، انواع تکلیف، تحمیل‌ها و غیر رقابتی بودن بانک‌ها است؛ نکته‌ای که با کاهش نرخ سود رفع نمی‌شود. اگر به فرض هزینه ناکارآمدی بانک‌ها را تولیدکنندگان می‌دهند نباید نظام بانکی را از بین برد یا ضعیف کرد بلکه باید آن را اصلاح کرد. تولیدکنندگان به هر حال برای دریافت تسهیلات با نرخ‌های بالا هم به صف تقاضا ایستاده‌اند و در عین حال از تورم بسیار راضی و وارداتی رویه و کاهش قدرت صادراتی ناشی از ثبات نرخ ارز هم در عذاب هستند. چرا برای این معضلات تدبیری اندیشیده نمی‌شود؟

۴- مطمئناً نمایندگان مجلس هم نسبت به سرنوشت سپرده گذاران نظام بانکی دقت نظر دارند و خدا کند این دقت نظر آنها برای تعدادی از نویسندگان مطبوعات نباشد. ضمن آنکه سپرده گذاران با قرار دادن منابع خود در نزد بانک، عملاً به تولیدکنندگان کمک می‌کنند. چون قدرت وام‌دهی بانک‌ها را با سپرده‌هایشان بالا می‌برند. دلسوزی و نگرانی از آینده سپرده گذاران (که حق دارند برای نحوه پس انداز و سرمایه‌گذاری شان انتخاب داشته باشند) و دلسوزی برای افزایش توان وام‌دهی بانک‌ها دلسوزی برای تولیدکننده است. اینها در یک راستا هستند.

خبر

نشست سه جانبه خط لوله صلح

ایسنا: هند میزبانی دور بعدی نشست سه‌جانبه گروه‌های کاری ایران – پاکستان – هند برای مذاکره در زمینه خط لوله صلح در روز ۳ ژوئیه را عهده‌دار خواهد بود. یکی از مقامات بلندپایه وزارت نفت هند در تشریح دلایل به تأخیر افتادن روند اجرایی شدن پروژه به خبرگزاری‌های هند و آسیا گفت: با وجودی که ایران پیشنهاد قیمت قبلی خود برای عرضه گاز در مرز پاکستان به قیمت ۲ دلار در هر MBTU یا به ۷/۲ دلار کاهش داده است، این میزان همچنان بسیار بالاتر از قیمت پیشنهادی ۴/۲۵ دلاری ما برای تحویل گاز در مرز هند است. وی افزود: ۳ فواتر ۳ دلاری قیمت تنها اختلاف نظر ما در زمینه این پروژه نیست، بلکه حدود ۷۰۰ کیلومتر فاصله میان مکانی که ما مایل به دریافت گاز هستیم تا مرز هند و پاکستان وجود دارد.

رئیس دیوان محاسبات اعلام کرد

دیوان اهل تندروی نیست

بهناز صادقی‌پور

این گزارش از سازمان مدیریت برای دیوان ارسال شود. سپس دیوان گزارش ترغیب بودجه را تهیه‌کند تا مجلس براساس آن بودجه سال بعد را اصلاح کند. الان گزارش ترغیب بودجه چند سال از تصویب بودجه عقب‌تر است. گزارش ترغیب بودجه دیوان خاصیت اصلاحی خود را برجای نمی‌گذارد. جای دیوان در تصویب بودجه سال بعد خالی است. مجلس بعضاً براساس جهت‌گیری سیاسی، اصلاحاتی در بودجه اعمال می‌کند اما اصلاحات دیوان از طریق ترغیب صورت نمی‌گیرد. مقصر شما نیستید. مقصر اصلی سازمان برنامه است. به صراحت می‌گویم چون جلسه خودمانی است. با دو طرف میز مذاکره نیستیم بلکه از اجزای یک حاکمیت هستیم و باید تقد همدیگر را ترجیح دهیم. «بهر با این سؤال که چرا سازمان‌تا به حال گزارش نظارت عملیاتی تهیه نکرده گفت: گرچه برای خودم مسئولیت ایجاد می‌کنم، به شما می‌گویم اگر می‌خواهیم اصلاحات در سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی اجرا شود. تمام اختیارات و مستشاران خود را به کار گیرید. حتی رئیس سازمان را تنبیه کنید. ما مطالعه را شروع کردیم برای همین با جرأت می‌گویم اصلاحات را از سازمان مدیریت شروع کنیم. تهیه گزارش نظارت عملیاتی از طریق بودجه‌ریزی عملیاتی میسر است. ما سال ۸۵ با عنوان سال بودجه‌ریزی عملیاتی نامگذاری کردیم و امسال برای اولین‌بار برنامه سالانه تهیه‌شده که برگرفته از برنامه چهارم است و برنامه هر دستگاه را به تفکیک مشخص می‌کند. فعالیت‌هایی که برنامه را منتحق می‌کنند هم احصا شده است. مثلاً بگویم چقدر

هزینه برای یک سال ارتقای تحصیلی هر دانش‌آموز لازم است. ما هزینه‌ها را به پرسنلی (که اجتناب‌ناپذیر است) و سایر هزینه‌های مستقیم و غیرمستقیم تقسیم کردیم. مجموع این دو بودجه سالانه هر دستگاه را تعیین می‌کند. الان هزینه سرانه ارتقای سالانه هر دانش‌آموز ۵۰۰ هزار تومان ارزیابی شده است. در برخی استان‌ها بهترین مدارس غیرانتفاعی با ۲۵۰ هزار تومان ثبت‌نام می‌کنند. اما دولت حداقل ۵۰۰ هزار تومان هزینه می‌کند. برای کاهش هزینه باید دید بخش خصوصی چه کرده است. الان ۱۰۰ هزار تخت بیمارستانی در کشور هست که ۷۰ هزار عدد آن فعال است. هر تخت فعال ۴۵ تا ۵۰ هزار تومان برای دولت هزینه دارد. «

وی جواب تمام این سئوالات و مشکلات را تهیه گزارش عملیاتی عنوان کرد: «تا به حال شیوه کسب اعتبار شیوه چانه‌زنی بوده است. ما به بخش دولتی گفتیم به اندازه هزینه احصا شده به جای مشتری ما به آنها هزینه را پرداخت می‌کنیم. در واقع بودجه‌ریزی عملیاتی به صرفه‌جویی و اثربخشی بودجه کمک می‌کند. اکنون در کشور مشکلاتی هست مثل اینکه در ایلام یک طبقه بیمارستان ۹۶ تختخوابی بهره‌برداری شده و عمر بیمارستان رو به پایان است آن وقت در فاصله ۱۰ کیلومتری آن تقاضای ساخت بیمارستان ۹۶ تختخوابی وجود دارد! در دنیا فضای لازم برای هر تخت ۶۰ متر است اما در ایران برای هر تخت ۱۷۰ متر قضا می‌سازیم. با این بررسی مشخص می‌شود

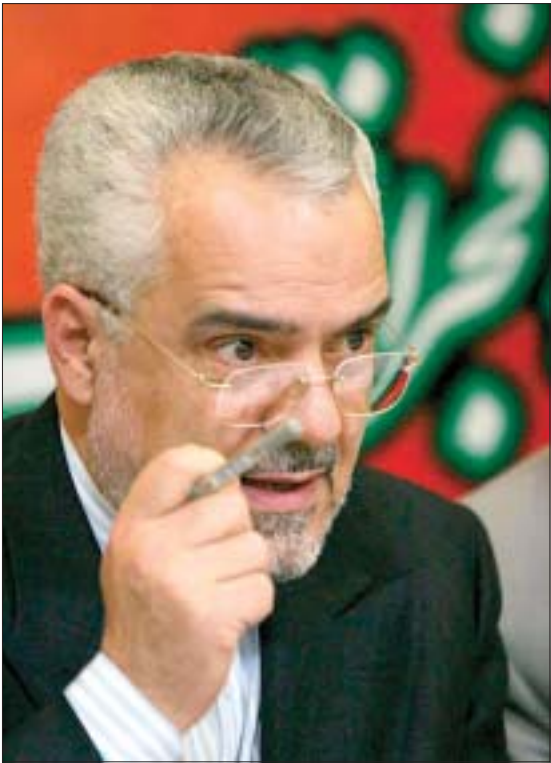
که با پول یک بیمارستان می‌توانیم ۳ بیمارستان بسازیم. « دیوان بررسی می‌کند که اعتبارات از رقم مصوب تجاوز نکند و در جایی غیر از موارد مصوب هزینه نشود. براساس ماده ۴۲ دیوان، دیوان می‌تواند برای انجام وظیفه در تمام امور مالی تحقیق و تمحص کند و سه قوه باید پاسخگوی مسئولان دیوان باشند. «وی ادامه داد: «دولت پیشنهاددهنده لایوح و طرح‌های پیشنهادی است که مهمترین آنها بودجه سنواتی است. لایحه بودجه دولت اهدافی را دنبال می‌کند. در بودجه در پایان هر دوره مالی دیوان می‌خواهد ببیند اهدافی که قانونگذار تعقیب می‌کرده محقق شده است یا نه. قوه مقننه برای بررسی این مورد ابزار دیوان محاسبات را دارد. دیوان باید پاسخگوی این سئوالات باشد که آیا نتایج کمی و کیفی اجرای عملیات مالی اطمینان بخش بوده است یا خیر؟ همچنین باید بررسی شود که برنامه‌ها در زمان تصویب پشتوانه مطالعاتی داشته است. «

وی گفت: «وزارتخانه‌ها، موسسات و شرکت‌های دولتی صورت‌های مالی خود را به وزارت اقتصاد می‌دهند و وزارت اقتصاد از طریق سازمان حسابرسی معتمد به بررسی است. نتیجه نظارت مالی به دو صورت برای رئیس‌جمهور و دیوان ارسال می‌شود. دیوان هم گزارشات را حسابرسی و رسیدگی می‌کند. چرخه وقتی تکمیل می‌شود که سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی هم گزارش نظارت عملیاتی برای رئیس‌جمهور و دیوان محاسبات بفرستند. از بدو تصویب قانون دیوان چند گزارش نظارت عملیاتی از سازمان برنامه دریافت کردید. اصلاً تاکنون دیوان چنین گزارشی دریافت کرده است. در واقع باید

دیوان بررسی می‌کند که اعتبارات از رقم مصوب تجاوز نکند و در جایی غیر از موارد مصوب هزینه نشود. براساس ماده ۴۲ دیوان، دیوان می‌تواند برای انجام وظیفه در تمام امور مالی تحقیق و تمحص کند و سه قوه باید پاسخگوی مسئولان دیوان باشند. «وی ادامه داد: «وزارتخانه‌ها، موسسات و شرکت‌های دولتی صورت‌های مالی خود را به وزارت اقتصاد می‌دهند و وزارت اقتصاد از طریق سازمان حسابرسی معتمد به بررسی است. نتیجه نظارت مالی به دو صورت برای رئیس‌جمهور و دیوان ارسال می‌شود. دیوان هم گزارشات را حسابرسی و رسیدگی می‌کند. چرخه وقتی تکمیل می‌شود که سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی هم گزارش نظارت عملیاتی برای رئیس‌جمهور و دیوان محاسبات بفرستند. از بدو تصویب قانون دیوان چند گزارش نظارت عملیاتی از سازمان برنامه دریافت کردید. اصلاً تاکنون دیوان چنین گزارشی دریافت کرده است. در واقع باید

رئیس دیوان محاسبات کشور گفت: در دیوان مرگ باد بر کسی که به عنوان سرس از بازرسی و حسابرسی و احقاق حقوق بیت‌المال عمل می‌نشیند و چشم‌هایش را بر روی خلاف‌های صورت گرفته می‌بندد و به طور قاطع به همه می‌گویم که دیوان محاسبات کشور براساس قانون عمل کرده و از مواضع قانونی‌اش که اخیراً به تدریج متهم شده است یک میلیمتر نیز عقب نخواهد نشست. محمدرضا رحیمی در روز اول همایش دیوان محاسبات که بر روی مهندسی ارزش متمرکز بود با تاکید

اقتصاد

بر اینکه چندی است مواضع قانونی و قاطع دیوان محاسبات کشور تحت عنوان تندروی محکوم می‌شود گفت: دیوان ذره‌ای از وظایف قانونی‌اش کوتاه نمی‌آید و از آن عقب‌نشینی نمی‌کند. وی افزود: اینکه گفته می‌شود دیوان در گزارش‌های اخیرش افراط می‌کند تنها به این دلیل است که در حال انجام وظایف قانونی‌اش است و چون قانون را اجرا می‌کند به تدریج متهم شده است.

رحیمی ادامه داد: در بیرون فضایی درست شده که دیوان محاسبات را افراطی نشان می‌دهد و این مشخص می‌کند در بیرون به دلیل اقدامات اخیر دیوان برای برخی فضای ناآمنی درست شده است. وی با اظهار تأسف از اینکه برخی از مسئولان نیز تحت تأثیر شایعات قرار گرفته و دیوان را متهم به تندروی می‌کنند، گفت: اعتراض نکنید. ما اهل تندروی نیستیم. ما در ابتدای راه قانون‌هستیم و عقب‌گردی در این باره برپایمان وجود ندارد و آتیه‌ای که محیط پرایشان ناامن شده و یا اهل حیف و میل هستند از این باب‌تنگراند و ما را متهم به تندروی می‌کنند. وی افزود: اگر می‌گویید اهل حیف و میل نیستید پس نباید با ما مخالفتی داشته باشید. باید با دیوان رفیق باشید و ما با شما اختلافی نداریم.

وی در ادامه به برخی قراردادهای در این باره اشاره کرد که دیوان مورد آنها بررسی‌های ویژه‌ای کرده است. وی گفت: ما در قرارداد صدور گاز به شارجه امارات متحده عربی به این نتیجه رسیده‌ایم که گاز در داخل به پتروشیمی و سایر کارخانجات، ۲۲/۵ سنت فروخته می‌شود در حالی که به امارات ۱/۷ سنت می‌فروشیم و سپس می‌گویم این قرارداد تا هفت سال قوتی ثابت باقی‌ماند. این چه توجیهی می‌تواند داشته باشد. وی به قرارداد LNG که بررسی‌ای برای وزارت نفت به اتمام رسیده است اشاره کرد و گفت: قرارداد LNG حسابرسی‌اش حاضر است و وزارت نفت دست به کار شود تا جلوی ضرر و زیان کشور در این باره گرفته شود تا آنچه ما حسابرسی کرده‌ایم نه من بزی و نه هیچ‌یک از اقوام و قومیت‌های دلاور ایرانی، چون در آئین‌نامه‌های سازمان مدیریت این موضوع مشخص نشده است.

وی با تاکید بر اینکه قضاوت مهندسی بایستی در این رابطه در نظر گرفته شود، گفت: ما در مهندسی قضاوت داریم و این به معنای قضاوت حقوقی و دادگاهی نیست بلکه به معنای پذیرش این است که نهایت علم ما همان گروه هستند و باید به آنها استناد کرد.

وزیر راه در ادامه گفت: ما پیش از حرف در مهندسی ارزش پیش‌قدم‌ه و هر جایی که این اختیار داده شود که قبل از هر مرحله مهندسی ارزش شوده مقیدتر خواهد بود و ما در این باره تکنیک‌های گسترده‌ای داریم.

رحمتی افزود: زمان در مورد مهندسی ارزش بسیار مهم است و میزان صرفه‌جویی و سوددهی را افزایش می‌دهد. وی تاکید کرد: در بخش دولتی تا زمانی که مسئله

دستمزد تعرفه بدی درست نمی‌نماید، نمی‌توانیم قدم درستی برداریم و این به دلیل ضعف در آئین‌نامه‌های اجرایی استفاده از تیم‌های مهندسی ارزش است. رحمتی در ادامه با تاکید مجدد بر اینکه حرف آخر را از گروه‌های تصمیم‌گیرنده مهندسی ارزش قبول کنیم، گفت: باید به این تیم‌ها این آرامش و اطمینان را دهیم که از تصمیمات‌شان و نتایج آن نترسند. البته پاسخگو باشند ولی از مواخذه نهراسند و این تا مکاتیم مهندسی ارزش مشخص نشود، حاصل نخواهد شد.

اصلاح قانون اتاق‌های بازرگانی مسکوت مانده است

ایسنا: اصلاح قانون اتاق‌های بازرگانی با وجود ضعف‌های بسیار هنوز هم مسکوت مانده است. مسعود دانشمند عضو هیات‌رئیس‌ه بازرگانی و صنایع و معادن ایران دربار چگونگی حضور اعضای دولتی در ساختار اتاق‌های بازرگانی عنوان کرد: شرکت‌های دولتی می‌توانند در انتخابات اتاق‌های بازرگانی شرکت کرده و به هیات نمایندگان و هیات‌رئیس‌ه رایانند و اینکه عده‌ای را دولت با حکم به جمع بخش خصوصی می‌افزاید حق مضاعفی است که برای دولت قائل شده‌اند و چون قانون بر همین موضوع تاکید دارد تا زمانی که قانون را اصلاح نکرده‌ایم باید به آن تمکین کنیم. دانشمند گفت: نمایندگان دولت دستورالعمل مشخصی برای اتاق‌های بازرگانی ندارند و در مواقعی نمایندگان دولتی دلسوزی کرده و فعالانه در نشست‌ها شرکت کرده و مشکلات را منعکس می‌کنند و در زمانی هم نمایندگان دولت به دلیل فرصت کمی که دارند کمتر در جمع بخش خصوصی حضور می‌یابند. به اعتقاد وی چون هیچ دستورالعمل مشخصی برای

مهر: صندوق بین‌المللی پول اعلام کرد: یارانه‌های پنهان انرژی در ایران در سال ۱۳۸۴ نسبت به سال ۱۳۸۳ نزدیک به دو برابر افزایش یافت. در حالی که میزان کل یارانه انرژی در بودجه دولت ایران در سال ۱۳۸۴ به ۲/۳ درصد تولید ناخالص داخلی رسید، یارانه پنهان انرژی در کشور به حدود ۱۵/۷ درصد تولید ناخالص داخلی رسید. بر اساس این گزارش، در سال ۱۳۸۴ کل یارانه‌ها در بودجه دولت ایران ۱۰۱ هزار و ۳۷۰ میلیارد ریال معادل ۱۱/۲ میلیارد دلار بود، رقم یارانه‌های پنهان انرژی از ۳۰ میلیارد دلار نیز فراتر

که ما نمی‌توانیم متوقف باشیم. وی در پایان یاد و خاطره گذشتگان و مدیران سابق دیوان محاسبات را نیز گرامی داشت.

■ **آئین‌نامه‌های مهندسی ارزش درست تدوین نشده**

وزیر راه و ترابری در همایش مهندسی ارزش گفت: آئین‌نامه‌های اجرایی مهندسی ارزش به صورت کامل توسط سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی تدوین نشده و ما در مورد میزان دستمزد تیم مهندسی ارزش هیچ تصور درستی نداریم.

رحمتی در همایش مهندسی ارزش در طرح‌های عمرانی با تاکید بر اینکه زمان انجام مهندسی ارزش بسیار مهم بوده و میزان صرفه‌جویی و سودآوری آن متفاوت خواهد کرد، گفت: سازمان مدیریت آئین‌نامه به کارگیری نیروی مهندسی ارزش را فرستاده است اما این آئین‌نامه دارای ابهام است، زیرا میزان دستمزدها در آنها تعریف نشده است.

وی تاکید کرد: در برخی جاها گفته می‌شود تا ۵۰ درصد صرفه‌جویی در پروژه‌ها باید به تیم داده شود.

وی در ادامه به نمونه‌هایی از فعالیت مهندسی ارزش در وزارتخانه از جمله ساخت پل، جاده، راه‌آهن، آصفهان- شیراز و غیره اشاره کرد و گفت: ما به جای اینکه راه‌آهن سریع السیر تهران-مشهد را احداث کنیم که برآورد شده ۵ تا ۶ میلیارد دلار اعتبار نیاز دارد باید ببینیم آیا تنها راه سریع انتقال مسافر راه‌آهن است یا اینکه می‌توانیم به جای ۴/۵ ساعت راه‌آهن، هواپیما به‌ترکیب تندروی نیاز دارد.

وی افزود: اگر بتوانیم از این برآورد در همان ابتدای کار به نتایج مطلوبی برسیم مهم است، که البته مهندسی ارزش در هر مرحله از آن صرفه‌جویی ایجاد می‌کند اما میزان هزینه صرفه‌جویی آن از ابتدای پروژه، به سمت ادامه کار کم و کمتر می‌شود.

وی با تاکید بر اینکه زمان شروع مهندسی ارزش بسیار پراهمیت است گفت: میزان صرفه‌جویی در مهندسی ارزش در ادامه یافتن پروژه اهمیت دارد و در مجموع هر دستگاهی می‌تواند مهندسی ارزش را در دستگاه خودش از کلان قضیه آغاز کند و سپس نتیجه‌گیری کند تا چه حد صرفه‌جویی کرده است.

وی افزود: زمان در میزان این صرفه‌جویی بسیار مهم است

و میزان سودآوری یک طرح را مشخص خواهد کرد.

رحمتی ادامه داد: ما در وزارت راه مهندسی ارزش را از ۴ سال قبل آغاز کرده‌ایم که شاید یکی از پیشرفته‌ترین گروه‌ها در کشور هستند.

وی در این باره مشکلات آئین‌نامه‌های مهندسی ارزش را متوجه سازمان مدیریت دانست و گفت: ما در این باره هنوز نتوانسته‌ایم میزان دستمزد مهندسی ارزش را مشخص کنیم. در برخی اظهارنظرات جهانی گفته می‌شود که ۵۰ درصد میزان صرفه‌جویی باید به تیم مهندسی ارزش تعلق بگیرد که من فکر نمی‌کنم کسی جرات انجام آن را داشته باشد که از یک میلیارد صرفه‌جویی ۵۰۰ میلیون آن به تیم مهندسی ارزش داده شود، نه من بزی و نه هیچ‌یک از اقوام و قومیت‌های دلاور ایرانی، چون در آئین‌نامه‌های سازمان مدیریت این موضوع مشخص نشده است.

وی با تاکید بر اینکه قضاوت مهندسی بایستی در این رابطه در نظر گرفته شود، گفت: ما در مهندسی قضاوت داریم و این به معنای قضاوت حقوقی و دادگاهی نیست بلکه به معنای پذیرش این است که نهایت علم ما همان گروه هستند و باید به آنها استناد کرد.

وزیر راه در ادامه گفت: ما پیش از حرف در مهندسی ارزش پیش‌قدم‌ه و هر جایی که این اختیار داده شود که قبل از هر مرحله مهندسی ارزش شوده مقیدتر خواهد بود و ما در این باره تکنیک‌های گسترده‌ای داریم.

رحمتی افزود: زمان در مورد مهندسی ارزش بسیار مهم است و میزان صرفه‌جویی و سوددهی را افزایش می‌دهد. وی تاکید کرد: در بخش دولتی تا زمانی که مسئله

دستمزد تعرفه بدی درست نمی‌نماید، نمی‌توانیم قدم درستی برداریم و این به دلیل ضعف در آئین‌نامه‌های اجرایی استفاده از تیم‌های مهندسی ارزش است. رحمتی در ادامه با تاکید مجدد بر اینکه حرف آخر را از گروه‌های تصمیم‌گیرنده مهندسی ارزش قبول کنیم، گفت: باید به این تیم‌ها این آرامش و اطمینان را دهیم که از تصمیمات‌شان و نتایج آن نترسند. البته پاسخگو باشند ولی از مواخذه نهراسند و این تا مکاتیم مهندسی ارزش مشخص نشود، حاصل نخواهد شد.

بازتاب

پاسخ مرکز پژوهش‌ها درباره نرخ سود بانکی

روزنامه محترم شرق در شماره مورخه ۳ خردادماه ۱۳۸۵ طی مطلبی با عنوان «شورای نگهبان ابهامات طرح نرخ سود را برطرف کند»، ضمن تفسیر نادرست به انگیزه طراحان طرح منطقی ساختن نرخ سود تسهیلات بانکی، برای چندین‌بار ابهاماتی را به نمایندگان و طراحان این طرح مطرح کرده است. هرچند مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، مطالب ژئوپالیستی و فاقد ارزش علمی را عموماً بی‌پاسخ می‌گذارد اما برای استحضار خوانندگان محترم و پیشگیری از اشتباه و انحراف افکار عمومی درباره مصوبه اخیر مجلس شورای اسلامی درباره نرخ سود تسهیلات بانکی، ذکر چند نکته ضروری را ضروری می‌دانم.

۱- با طرح و تصویب منطقی ساختن نرخ سود تسهیلات بانکی، تعدادی از کارشناسان و اقتصاددانان محترم، سئوالات و اشکالاتی بر این تصمیم نمایندگان مجلس مطرح فرمودند. پاسخ همه این سئوالات، ابهامات و اشکالات به همراه استدلال‌های علمی پشتوانه این طرح در زمانتان سال ۱۳۸۳ در کتابی با عنوان «طرح منطقی کردن نرخ سود تسهیلات بانکی» توسط مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی تدوین و منتشر شد. اصل متن کتاب و جداول مربوطه هم‌اکنون در پایگاه اینترنتی مجلس به نشانه Majlis.ir در دسترس کارشناسان و علاقه‌مندان محترم قرار دارد.

۲- نمایندگان محترم مجلس شورای اسلامی در دوره هفتم، هدف راهبردی و اصلی خود در مسائل اقتصادی را «اقتصادی کردن سرمایه‌گذاری تولیدی در داخل کشور» اعلام کرده‌اند. خوانندگان فرهیخته و محترم با مروری ذهنی بر تصمیمات و مصوبات اقتصادی مجلس هفتم اثر این هدف راهبردی را ملاحظه خواهند فرمود (ازجمله دخالت در قراردادهای خارجی دولت به نفع شرکت‌های داخلی، تلاش برای کاستن از هزینه‌های جاری دولت، جلوگیری از افزایش قیمت ۹ قلم کالا و خدمات شرکت‌های دولتی، افزایش تعرفه وارداتی برخی کالاها و ...). طبیعی است که الزام بانک‌های دولتی به کاستن از سود تسهیلات خود در راستای هدف راهبردی «اقتصادی کردن سرمایه‌گذاری تولیدی در ایران» و به درخواست مکرر و منطقی تولیدکننده محترم داخلی صورت گرفته است.

۳- درباره طرح منطقی ساختن نرخ سود تسهیلات بانکی، آقای غلب (احتمالاً عملاً) فراوانش می‌شود، الزام بانک‌های دولتی به کاستن از مابه‌التفاوت نرخ سود دریافتی و پرداختی (Spread) در قراردادهای با نرخ بازگشت ثابت (اجاره به شرط تملیک‌ها و فروش اقساطی‌ها) است که در عمل باعث الزام بانک‌های دولتی به محدود کردن هزینه‌های غیر ضروری‌شان می‌شود. اتفاق ناهنجاری که سال‌ها است در نظام بانکی ما رخ می‌دهد، توجه ناکافی به موضوع بهره‌وری در کارایی است. در شرایطی که بهره‌وری و مآلا سقف هزینه‌ها برای نظام بانکی، متغیری دارای اهمیت و سیاستی نباشد، طبیعی است که مدیران و مسئولان بانک‌های دولتی به هر چه‌تراشی، خریدهای غیر ضروری و بی‌توجه به بهره‌وری نهایی و لوکس‌سازی ساختمان‌شعب و ادارات روی می‌آورند... در همه این سال‌ها بارها هزینه این خرج‌تراشی‌ها را تولیدکنندگان مظلوم این کشور با پرداخت سودهای هنگفت بابت تسهیلات بانکی پرداخته‌اند... جالب آن که دولت (سابق) از یک سو تولیدکنندگان داخلی را به دریافت تسهیلات با تسعیر داشت تولیدکننده ایرانی را رقیب خارجی خود که تولیدات با نرخ یک‌رقمی می‌گیرند، رقابت کند!

۴- در مورد تهیه سپرده‌گذاران و دلسوزی بیش از حد برخی نویسندگان مطبوعات برای سپرده‌گذاران در بانک‌های دولتی نیز باید گفت اولاً چرا انتظار داریم سپرده‌ها صرفاً برای وجوه نقد خود را در بانک‌های ناکارآمد دولتی سپرده‌گذارند؟ بهتر نیست بستری فراهم کنیم تا سپرده‌گذاران ریسک پذیرتر، در بورس اوراق بهادار وارد شوند یا با تولیدکنندگان و صاحبان کسب و کارهای بخش خصوصی شریک شوند؟ ثانیاً بهتر است منتقدین محترم طرح منطقی ساختن نرخ سود تسهیلات بانکی همانقدر که برای سپرده‌گذاران دلسوزی می‌کنند، برای تولیدکننده ایرانی هم دلسوزی می‌کردند.

خبرها

فروش مشارکت و شبکه ریلی

ایسنا: وزیر راه و ترابری گفت: فروش اوراق مشارکت و دریافت وام از مواردی است که می‌تواند در توسعه حمل‌ونقل ریلی مورد استفاده قرار گیرد. رحمتی وزیر راه و ترابری با اشاره به کاهش اعتبارات عمرانی کشور در سال جاری یادآور شد: برای سال جاری مجلس شورای اسلامی ۲۵۰ میلیون دلار به بخش ریلی اختصاص داده، که این میزان نسبت به سال گذشته افزایش قابل توجهی را نشان می‌دهد و می‌توان به توسعه منابع مالی از دیگر راه‌ها نیز استفاده کرد. وزیر راه و ترابری تاکید کرد: انتشار اوراق مشارکت و دریافت وام نیاز به مصوبه مجلس شورای اسلامی دارد که در این زمینه نیاز به انجام اصلاحاتی است که سقف اجازه دولت در این زمینه محدود است و این مسئله موجب شده وزارت راه و ترابری نتواند تاکنون از این منابع استفاده کند.

سیاست انضباط پولی فعلی نگران‌کننده است

ایسنا: یکی از اقدامات مهم برای سیاست‌گذاران اقتصادی این است که مشکلات سیستم بانکی در نظر تسهیلات تکلیفی را حل کنند. محمد طبیبیان – رئیس موسسه عالی بانکداری – در پاسخ به این سؤال که چرا اظهار نگرانی نسبت به نبود بازار مناسب برای سرمایه‌گذاری‌های خرد از سوی مردم وجود دارد، گفت: نمی‌توان پیشنهادی نسبت به سرمایه‌گذاری در بازار خاصی به مردم ارائه کرد. وی از نبود بازار مناسب برای سرمایه‌گذاری گله‌مند بود و افزود: اگر خود نیز مبلغی در دست داشتیم بازار مناسبی برای سرمایه‌گذاری نمی‌یافتم. به استناد و ابدا از دولت و مجلس انتظار داشت که قضا و شرایط اقتصادی را به شکلی تنظیم کنند که مردم به تمامی رشته‌های قابل فعالیت توجه یابند، این رشته‌ها بورس، مسکن، ساختمان، کشاورزی و خدمات هستند. ایجاد چنین شرایطی وابسته به سیاست‌های دولت نسبت به پایداری منافع مردم است. وی ادامه داد: برای ایجاد محور فضایی سرمایه‌گذاری حذف موارد ایجادکننده اغتشاش ضروری است. یکی از شاخص‌های بسیار تاثیرگذار در نبود بازار مناسب برای سرمایه‌گذاری، روابط و شرایط بین‌المللی است. طبیبیان با بیان اینکه نقدنگی از نظر عرضه پول طی سال‌های گذشته بسیار افزایش یافته است، گفت: سیاست انبساط پولی فعلی بسیار نگران‌کننده است. وی در پاسخ به این سؤال که چرا در حال حاضر بخشی از اقتصاد در حالت سکون است و کدام بخش‌ها در این حالت قرار دارند، توضیح داد: این سکون در تمامی بخش‌های اقتصادی وجود دارد. در حال حاضر افرادی که در نظر دارند سرمایه‌گذاری جدیدی انجام دهند، معطل هستند و افرادی که قصد دارند کار موجود را گسترش دهند دچار مکت شده‌اند. یکی از اقدامات مهم برای سیاست‌گذاران اقتصادی این است که مشکلات تسهیلات تکلیفی را حل کنند.